

اسنپ شات

ابراهیم بهرامی

اسنپ شات^۱، لحظه ای از زمان است که بصورت تصادفی و اتفاقی، ثبت شده است و بدون هیچ پیش زمینه ای و بر اساس اندیشه ای منسجم که اتفاق ها را معنا می کند همراه شده و از آن طریق به مفهومی واحد دست یافته است. اسنپ شات که به عکاسی آنی یا لحظه ای شناخته می شود باز تولید هنر مندانه ی لحظه ها برای دست یافتن به تصاویری ناب است که ممکن است ساختاری منسجم در قالب های تعریف شده هم نداشته باشد.

عکس های اسنپ شات لحظاتی خام از زمان هستند که با اندیشه نگاه و درایت هنرمند در هنگام عکاسی صیقل داده می شوند. هر اتفاقی دو بار تکرار نمی شود و عکسی که ثبت می شود همانند عکس قبلی یا بعدی خود نخواهد بود.

عکس: رابرت کاپا

عکس: دن برهام

خود، نمی تواند در مرز بندی برخی از شاخه های عکاسی مانند عکاسی مخفی^۵، عکاسی مستند اجتماعی^۶ و یا عکاسی خبری^۷ قرار گیرد. در نوعی اثر عکاسی که به دوربین مخفی شهرت دارد تقریباً عکس العمل موضوع مشخص است ولی در اسنپ شات حصر زمان بدون حدس و گمان است و بر اساس اتفاق صورت می پذیرد. پویایی، حرکت، سرعت و از همه مهم تر درک صحیح از زمان، اثر شاخصه های عکس های آنی است که حتی در عکس های خبری هم مشاهده نمی شود چون عکاس خبری از لحظه ی اتفاق عکس نمی گیرد بلکه عکس های او پس از رویداد یا واقعه ای ثبت می شوند تا ماهیت خود را به عنوان عکس خبری نشان دهد. عکس آنی در لحظه و بدون هیچ پیش زمینه ای ثبت می شود. اسنپ شات را حتی نمی توان به عنوان عکاسی کاندید^۸ (رک و راست) هم نزدیک ساخت، چرا که در این شیوه نیز عکاس موضوعات و وقایع را آنگونه که هست عکاسی می کند.

بسیاری از هنرمندان پیشگام عکاسی همچون آلفرد آیزنشتات^۹، هنری کارتیه برسون^{۱۰}، دبلیو یوجین اسمیت^{۱۱}، رابرت کاپا^{۱۲} و مارگریت بوررک وایت^{۱۳}، نیز از این شیوه برای بدست آوردن عکس هایی خالص و ناب هنری استفاده می کرده اند. (هنری کارتیه برسون) بسیاری اثر

عکس آنی، حقیقتی آنی است که حتی خود پدیدآورنده ی آن، از تصویری که می خواهد ثبت شود آگاهی ندارد، ولی هرچه نگاه ذهنی و بصری عکاس قوی تر باشد، نتیجه ی آن متفاوت و تاثیر گذار تر خواهد بود. شاید بتوان واژه ی شکار لحظه ها که در سال های پیشین به عکس های مستند و یا خبری اطلاق می شد را هم نوعی عکس آنی دانست، ولی در هم آمیزی ذهن فعال هنرمند و تسلط وی بر زمان و مکان، آثار متفاوتی از وی به جا خواهد گذاشت.

توانایی مفهوم آفرینی این شیوه در بسیاری اثر هنر ها که عنصر اتفاق موجب خلق یک اثر هنری شده نیز دیده می شود. در دهه پنجاه و اوایل دهه ی شصت میلادی جنبشی هنری به نام (هنر اتفاقی^{۱۴}) شکل گرفت که توسط (آلان کاپرو^{۱۵}) بنیان گذاشته شد. او اعتقاد داشت با استفاده از عنصر اتفاق می توان فرصت خلق هنر را بوجود آورد، زیرا هنر هنوز پنجره های ناگشوده ی بسیاری دارد. تولید تصاویر آنی امروزه در انحصار عکاسی نیست، بلکه دیگر هنر های مدرن هم مانند هنر مفهومی^{۱۶}، در بخشی از شاکله های هنری خود، که (مفهوم) برجسته تر از عناصر زیبایی شناسی است، از آن بهره می برند.

عکاسی به شیوه ی اسنپ شات، بدلیل ماهیت وجودی

و مکاشفه ای ذهنی در آنها صورت نگرفته، فاقد ارزش های هنری هستند. هدف گذاری مشخص، اولین انتخابی است که گام های پدید آورنده را بسوی ثبت تصویری ارزشمند رهنمون می سازد و ذهن نیمه هوشیار او را وامی دارد که در کنکاشی با موضوع، بهترین لحظه ها را شکار و ثبت کند. این شیوه اثر عکاسی نوعی بداهه سرایی نیز هست که با توجه به شرایط و عناصر مختلف و موجود، یک اثر هنری خلق شود.

پی نوشت ها:

- 1-Snapshot
- 2-Happening Art
- 3-Allan Kaprow
- 4-Conceptual art
- 5-Spy photography
- 6-Social Documentary Photography
- 7-Photojournalism
- 8-Candid photography
- 9-Alfred Eisenstaedt
- 10-Henri Cartier-Bresson
- 11-W. Eugene Smith
- 12-Robert Cappa
- 13-Margaret Bourke -White
- 14-The Decisive Moment

آثار برجسته اش را، مطابق نظریه ای که طبق آن اعتقاد داشت بایستی همه ی شرایط دست به دست هم دهند تا لحظه ای شکل گیرد و تنها در این لحظه است که یک عکاس می تواند رویدادی را به تصویری ماندگار بدل سازد آن (لحظه ی قطعی یا لحظه ی تعیین کننده^{۱۴}) است، به این روش خلق نمود.

امروزه طیف گسترده ای از اقسام مردم به دوربین های عکاسی دسترسی دارند و پراحتی از اطراف خود عکس می گیرند، آن را در اینترنت منتشر نموده و با مخاطبین خود ارتباط برقرار می کنند، بدون اینکه نگران باشند که ممکن است افرادی ایراد های اساسی از عکس هایشان بگیرد، عکس های ساده ی خانوادگی که در جشن ها، مراسم و تعطیلات از کودکان، اشیاء و یا حیوانات که با دوربین های کوچک و با کادر بندی های ناقص تهیه می شوند، اسنپ شات هایی هستند که حتی اگر موضوع ملموس و مشخصی نداشته باشند، نمی توان آنها را به عنوان اسنادی از وقایع زندگی نادیده گرفت. چرا که همین آلبوم های خانوادگی نشانه هایی از شیوه ی زندگی، فرهنگ، پوشش و رفتار های اجتماعی است که به تاریخ تصویری زندگی بشر افزوده شده و می شود، ولی از آنجا که اینگونه عکس ها با نگاه هنری و فکری از پیش تعیین نشده ثبت شده اند

عکس: ابراهیم بهرامی